

बडीमालिका नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ३

संख्या: १

मिति: २०७६/१०/०७

भाग-२

बडीमालिका नगरपालिका

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम नगरकार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि उपदफा (३) अनुसार सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०७६/१०/४

सम्बत २०७६ सालको कार्यविधि नं : १

नगर प्रहरी सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६

प्रस्तावना:

बडीमालिका नगरपालिकामा नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन, व्यवस्थापन र नियमन गर्न अति आवश्यक भएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मिति २०७६ माघ ४ गतेको कार्यपालिका बैठकबाट स्वीकृत भई मिति २०७६ माघ ६ गतेको छैठौं नगरसभाबाट अनुमोदन गरी नगर प्रहरी सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ बनाई लागू गरेको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- क. यो कार्यविधिको नाम “बडीमालिका नगरपालिका नगर प्रहरी सम्बन्धि कार्यविधि, २०७६” रहेको छ ।
- ख. यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेपछि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।
- ख) “नगर प्रहरी” भन्नाले बडीमालिका नगरपालिकाबाट नियुक्त प्रहरी कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ग) “नगरपालिका” भन्नाले बडीमालिका नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- घ) “मुख्य कार्यालय” भन्नाले नगरपालिका रहेको नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ङ) “समिति” भन्नाले बडीमालिका नगरपालिकाको पदपूर्ति समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

- च) “स्थायी पद” भन्नाले म्याद नतोकिएको नगरपालिकाको सभाद्वारा स्वीकृत स्थायी पदलाई सम्झनु पर्दछ ।
- छ) “कार्यपालिका” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम गठन हुने नगरपालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- ज) “परिवार” भन्नाले नगर प्रहरी कर्मचारीसँग बस्ने तथा निज आफैले पालनपोषण गर्नुपर्ने कर्मचारीको पति, पत्नी, छोरा, अविवाहिता छोरी, धर्मपुत्र, अविवाहिता धर्मपुत्री, बाबु, आमा वा सौतेनी आमा सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले पुरुष नगर प्रहरीको हकमा निजको बाजे, वज्यै तथा महिला नगर प्रहरीको हकमा निजको सासु ससुरालाई समेत जनाउँछ ।
- झ) “भत्ता” भन्नाले बडीमालिका नगरपालिकाले समय समयमा तोकिदिए बमोजिमको भत्तालाई सम्झनु पर्दछ ।
- ञ) “आर्थिक वर्ष” भन्नाले श्रावण १ गते देखि शुरु भई आषाढ मसान्तमा समाप्त हुने अवधिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ट) “नगर प्रहरी कर्मचारी” भन्नाले नगर प्रहरी अधिकृत र जवानलाई सम्झनुपर्छ ।
- ठ) “सभा” भन्नाले नगरपालिकाको सभालाई सम्झनु पर्दछ ।
- ड) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रूपमा काम गर्न नेपाल सरकारबाट खटाईएको अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ढ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले नगरपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।
- ण) “जवान” भन्नाले अधिकृत बाहेकका प्रहरी जवान सम्झनु पर्छ ।
- ३) कार्यविधिको व्याख्या नगरपालिकाले गर्ने

- क) कुनै अधिकारीले यस कार्यविधिको प्रयोग गर्दा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई मर्का परेमा निजले नगर कार्यपालिका समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- ख) उपदफा ३ (क) को सम्बन्धमा नगर कार्यपालिकाले निवेदन परेको मितिले ३० दिन भित्रमा निर्णय गरिसक्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद २

नगर प्रहरी सेवाको गठन, रेखदेख र नियन्त्रण

- ४) नगर प्रहरी सेवाको गठन : नगरपालिकामा एक नगर प्रहरी सेवा रहने छ । नगर प्रहरी सेवाको गठन र त्यसमा रहने नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको संख्या सभाले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- ५) नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद र तह :
- १) नगर प्रहरी सेवामा सभाले तोकेको पद र तह रहनेछन ।
  - २) नगरपालिकाले प्रत्येक पदको कार्य विवरण बनाउनेछ र त्यस्तो कार्य विवरणमा सम्बन्धित पदको काम, कर्तव्य, उत्तरदायित्व तथा अधिकार समेत उल्लेख गरिनेछ ।
  - ३) नगर प्रहरी प्रमुख लगायत नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद — ३

नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

- ६) नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा तोकिएको अतिरिक्त नगर प्रहरीको कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ :

- (१) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुर्याई राखेका निर्माण सामाग्री, पसल व्यवसायबाट भएको अवरोध हटाउन लगाउने, नमानेमा आफैँ हटाई हटाउन लाग्ने खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न पेश गर्ने ।
- (२) नगर क्षेत्रभित्र दैनिक उत्पादन हुने फोहरमैला निर्धारित समय र स्थानमा राख्न लगाउने। सो नगरेमा कानून बमोजिम कारवाहीका लागी पेश गर्ने ।
- (३) सार्वजनिक जग्गा, बाटो, मठ, मन्दिर, ढल, नाला, चोक, पोखरी मिचि कसैले घर, कम्पाउण्ड, टहरा वा त्यस्तै अन्य निर्माण कार्य गरेको अथवा व्यक्तिगत रूपले उपभोग गरेको छ, छैन निरीक्षण गर्ने। निर्माण गरेको देखिएमा निर्माण कार्य रोक्न गरी प्रशासन शाखा मार्फत निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने । भत्काउने आदेश भएमा भत्काउने ।
- (४) नगर क्षेत्रमा अनियमित निर्माण कार्य गरेको देखिएमा नक्शापास भए नक्शापासको प्रमाणपत्र सहितको प्रतिवेदन शाखा मार्फत प्रमुख समक्ष पेश गर्ने। मापदण्ड विपरित निर्माण भएको देखिए भत्काउने आदेश दिएमा भत्काउने ।
- (५) छाडा पशु पक्राउ गरी लिलाम गर्ने । लिलाम हुन नसकेका छाडा पशु व्यवस्थापन गर्ने/गराउने।
- (६) स्वास्थ्यका लागि हानिकारक चिज तथा सडेगलेका खाद्यपदार्थ विक्री वितरणमा रोक लगाउने। तोकिएको मापदण्ड विपरित सडेगलेका हानिकारक चिज वस्तु विक्री गरेको पाईएमा पहिलोपटक भए जफत गरी गाड्न लगाउने । पटक पटक यस्तो कार्य दोहोरिएमा जरिवाना गर्न वा पसल बन्द गराउन राय साथ पेश गर्ने ।
- (७) रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशुपंक्षी, जीवजन्तुहरु काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशुपंक्षी, जीवजन्तुका मासु विक्री वितरणमा रोक लगाउने । अटेर गरेमा जफत गरी नष्ट गर्ने साथै जरिवाना समेत गर्न राय साथ पेश गर्ने ।

- (८) छाडा कुकुर नियन्त्रण सम्बन्धी कारवाही गर्ने। मरेका जीवजन्तु समयमै गाड्न लगाउने ।
- (९) खतरा उत्पन्न हुने रुख काट्न लगाउने । जोखिमपूर्ण घर पर्खाल भए सोको लिखित प्रतिवेदन पेश गर्ने र भत्काउन आदेश भए भत्काउने।
- (१०) वडा समिति, टोल सुधार समिति तथा सामुदायिक प्रहरीसँगको सहकार्यमा सरसफाई, सुरक्षा र सामाजिक विकृति हटाउने कार्य गर्ने/ गराउने ।
- (११) नगर कार्यपालिका, समिति, उपसमिति, विभाग तथा आयोजनाहरूबाट लागू हुने नीति, निर्णय, ऐन, कानून कार्यान्वयन गर्ने ।
- (१२) नगरको शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्ने, नगरपालिकाको चल, अचल सम्पत्ति, भवन, जग्गा, पार्क, मेशिन, उपकरण आदिको सुरक्षा गर्ने ।
- (१३) ईजाजत विना पेशा, व्यवसाय गरेको फेला परेमा पेशा व्यवसायको दर्ता/नवीकरण गर्न लगाउने।
- (१४) बडीमालिका नगर क्षेत्रमा भित्ते लेखन, पोल व्यानर, क्रस व्यानर र विज्ञापन नीतिले निषेध गरेको विज्ञापन प्रचारप्रसार सामाग्री तथा पोष्टर टाँस्ने कार्यमा पूर्णतया प्रतिबन्ध लगाउने । अटेर गर्नेलाई जरिवाना कारवाही गर्ने ।
- (१५) विना ईजाजत व्यानर, होडिङ्ग बोर्ड, ग्लोबोर्ड, नियोनसाईन लगायतका अन्य विज्ञापन सामाग्री राखेको पाईएमा पक्राउ गरी ईजाजत लिन लगाउने, नमानेमा जरिवाना गर्ने ।
- (१६) नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने वा भाग लिने सभा, सम्मेलन, तालिम, अभ्यास आदिजस्ता कार्यक्रममा नगरपालिकाको तर्फबाट तोकिए बमोजिम प्रतिनिधित्व गर्ने ।
- (१७) नापतौलका सामाग्रीको चेक जाँच गर्ने, पसल व्यवसायमा मूल्य सूचि राख्न लगाउने तथा चेक गर्ने ।

- (१८) होटल, रेष्टुरेन्ट, गेष्ट हाउस, मसाज पार्लर जस्ता गतिविधिहरूको निरीक्षण गर्ने । मापदण्डअनुरूप नचलेको पाईएमा कारवाहीको लागि पेश गर्ने ।
- (१९) नगरपालिका क्षेत्रभित्र सार्वजनिक स्थलमा जादु, सर्कस, जुवा लगायतका विकृतीजन्य क्रियाकलापमा रोक लगाउने ।
- (२०) बडीमालिका नगरपालिकाको निर्णय अनुसार अस्थायी प्रकृतिका बजार व्यवस्था गर्ने, त्यस्तो व्यापारीहरूको लगत राख्ने ।
- (२१) अरुलाई बाधा पुग्ने गरी लाउड स्पिकर, रेडियो अथवा ध्वनी उत्पादन गर्ने अन्य उपकरण प्रयोग गर्न नदिने ।
- (२२) शहरमा ध्वनी, धुवा, प्रकाश अथवा अन्य कुनै कारणले सार्वजनिक रूपमा बाधा पुग्ने गरी उद्योग धन्दा सञ्चालनमा रोक लगाउने ।
- (२३) नगरपालिका क्षेत्र भित्रका निजी सुरक्षा गार्ड आपूर्ति व्यवसाय सञ्चालन गर्ने फर्म, कम्पनी सञ्चालकहरूको सूची तयार गरी लगत राख्ने र निजहरूको अनुगमन गर्ने ।
- (२४) दमकल (**fire Brigade**) सेवालार्ई २४ सैं घण्टा चुस्त र दुरुस्त राखी माग भएको ठाउँमा तुरुन्त राहत कार्यमा सहयोग पुर्याउने ।
- (२५) प्रकोप, महामारी भएमा उद्धार तथा राहतका लागि तुरुन्त खटी जाने ।
- (२६) नगरपालिका मातहतका विभाग, महाशाखा, शाखा, आयोजना, कार्यक्रम वा कुनै परियोजना अन्तर्गत तोकिए बमोजिमका कार्यहरू गर्ने/ गराउने ।
- (२७) बडीमालिका नगरपालिका अन्तर्गतका विभाग, महाशाखा, शाखा तथा आयोजनाबाट कार्यान्वयनका लागि प्राप्त भएका आदेश तथा निर्देशन कार्यान्वयन गरी सोको विवरण तोकिएको समयभित्र उपलब्ध गराउने ।
- (२८) नगरपालिकाले तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

परिच्छेद — ४

तह विभाजन र पदपूर्ति

७) स्थायी पद श्रृजना तथा दरवन्दी खारेज :

१) नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको विभिन्न तहका दरवन्दीहरूको श्रृजना तथा खारेजी सभाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

२) श्रृजना तथा खारेजीका लागि प्रस्ताव पेश गर्नु भन्दा अघि सो पद श्रृजना गर्नुपर्ने कारण, प्रस्तावित पदले गर्नुपर्ने कामको विवरण, मौजुदा दरवन्दीले थप गरेको कार्यबोझ सम्हाल्न सक्ने नसक्ने अवस्था, आर्थिक क्षमता तथा प्रस्तावित पदले संगठनात्मक स्वरूपमा पार्ने प्रभाव स्पष्ट गरी सभासमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

तर, पहिलो पटकको लागि नगर कार्यपालिकाले त्यस्तो पद र दरवन्दी श्रृजनाको निर्णय गर्न सक्नेछ । त्यसरी श्रृजना भएको पद र दरवन्दीको निर्णयलाई त्यसपछि बस्ने नगरसभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

८) नगर प्रहरीहरूको शुरु नियुक्ति हुने पदहरू: नगर प्रहरीको देहायका पदहरू खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गरी नियुक्ति हुनेछ र अरु पदहरूमा बढुवाद्वारा पूर्ति गरिनेछ ।

१) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक

२) नगर प्रहरी जवान

९) नियुक्ति गर्ने अधिकारी : पदपूर्ति समितिको सिफारिसमा नगरपालिकाले नगर प्रहरीको नियुक्ति गर्नेछ ।

१०) पदपूर्ति गर्ने तरिका :

१) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक पदमा चालिस प्रतिशत खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा र बाँकी साठी प्रतिशत बहुवाद्धारा पदपूर्ति गरिनेछ ।

तर, पहिलो पटकको लागि खुला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गरिनेछ ।

२) नगर प्रहरी जवान पदमा शतप्रतिशत खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गरिनेछ ।

३) दफा १० को उपदफा (१) र (२) बमोजिम खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गर्दा नगर प्रहरीलाई समावेशी बनाउन खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमध्ये चालिस प्रतिशत पद छुट्याई सो प्रतिशतलाई शत प्रतिशत मानी देहाय बमोजिमका उम्मेदवारका बिचमा छुट्टाछुट्टै प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ ।

१) महिला	५० प्रतिशत
२) आदिवासी/जनजाति	२५ प्रतिशत
३) दलित	२५ प्रतिशत

स्पष्टीकरण :

(१) यस कार्यविधिको खण्ड १, २ र ३ को प्रयोजनको लागि महिला, आदिवासी/जनजाती र दलित भन्नाले आर्थिक र सामाजिक रूपमा पछाडि परेका महिला, आदिवासी /जनजाति, र दलितलाई सम्झनु पर्छ ।

(२) उपदफा ३ बमोजिम पदपूर्ति गर्ने प्रयोजनका लागि आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका महिला, आदिवासी/जनजाति र दलित समुदायको विवरण नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिए बमोजिम हुनेछ। तर त्यसरी नतोकेसम्मको लागि जुनसुकै महिला, आदिवासी/जनजाति र दलित

समुदायलाई आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडी परेको समुदाय मानिनेछ।

- (३) उपदफा १० (३) बमोजिम छुट्याइएका पदको लागि दरखास्त पेश गर्दा देहाय बमोजिमका प्रमाण संलग्न हुनुपर्नेछ।
- (४) आदिवासी/जनजातिको सूचीमा स्पष्ट खुलेको जाति बाहेक अन्यको हकमा आदिवासी/जनजातिका लागि नेपाल आदिवासी/जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानबाट आदिवासी/जनजाति भनी प्रमाणित भएको।
- (५) दलितका लागि राष्ट्रिय दलित आयोग वा वडा कार्यालयबाट दलित भनी प्रमाणित भएको।

११) खुल्ला प्रतियोगितामा भाग लिन सक्ने व्यक्तिहरू :

(क) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक पदको लागि हुने खुल्ला प्रतियोगितामा निम्न लिखित योग्यता भएका व्यक्तिहरूले भाग लिन सक्नेछन्:

- १) दरखास्त आव्हान भएको सालको वैशाख १ गते २१ वर्ष उमेर पुगेको र ३५ वर्ष ननाघेको।
तर खुल्ला प्रतियोगितामा भाग लिने बहालवाला नगर प्रहरीको हकमा ४० वर्ष ननाघेको।
- २) मान्यताप्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तिमा प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको।
- ३) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको।
- ४) कुनै राजनीतिक पार्टीको सदस्य नरहेको।
- ५) मानव अधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको।
- ६) महिलाहरूको लागि घटीमा ५ फिट र पुरुषको लागि घटीमा ५ फिट ३ इन्च उचाई भएको।

- ७) छाती नफुलाउँदा घटीमा ३१ इन्च र फुलाउँदा ३३ इन्च भएको ।
- ८) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको ।
- ९) स्वीकृत चिकित्सकबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र पाएको ।
- १०) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र पाएको ।
- (ख) नगर प्रहरी जवान पदको लागि हुने खुल्ला प्रतियोगितामा निम्न लिखित योग्यता भएका व्यक्तिहरूले भाग लिन सक्नेछन्:
- १) दरखास्त आब्हान भएको सालको वैशाख १ गते १८ वर्ष उमेर पुगेको र ३० वर्ष ननाघेको ।
- २) मान्यता प्राप्त विद्यालयबाट कम्तिमा एस. एल. सी. वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
- ३) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।
- ४) कुनै राजनीतिक पार्टीको सदस्य नरहेको ।
- ५) मानव अधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको ।
- ६) महिलाहरूको लागि घटीमा ५ फिट र पुरुषको लागि घटीमा ५ फिट ३ इन्च उचाई भएको ।
- ७) छाती नफुलाउँदा घटीमा ३१ इन्च र फुलाउँदा ३३ इन्च भएको ।
- ८) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको ।
- ९) स्वीकृत चिकित्सकबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र पाएको ।
- १०) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र पाएको ।

१३) पदपूर्ति समिति : नगर प्रहरीको पदपूर्ति समिति देहाय अनुसार हुनेछ ।

- (क) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा नीजले तोकेको अधिकृत कर्मचारी - संयोजक
- (ख) जिल्ला प्रशासन कार्यालयको प्रतिनिधि - सदस्य
- (ग) जिल्ला प्रहरी कार्यालयको प्रतिनिधि - सदस्य
- (घ) नगर कार्यपालिका प्रमुखद्वारा तोकिएको सुरक्षा सम्बन्धी विज्ञ - सदस्य
- (ङ) प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

१४) पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) दफा १० बमोजिम पदपूर्तिको लागि प्रतिशत निर्धारण गर्ने ।
- (ख) खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदको पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने ।
- (ग) पदपूर्ति कार्यतालिका बनाउने ।
- (घ) परीक्षाको किसिम तोक्ने ।
- (ङ) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्ने ।
- (च) परीक्षा संचालन तथा नतिजा प्रकाशन गर्ने ।
- (छ) नियुक्तीका लागि सिफारिश गर्ने ।
- (ज) लोक सेवा आयोगबाट स्वीकृत प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ती र बहुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तमा पदपूर्ति समितिले गर्ने भनी तोकिएका पदपूर्तिसँग सम्बन्धित अन्य कार्य गर्ने । परीक्षा समितिले परीक्षा सम्बन्धी कार्यविधि तय गर्दा नगरपालिकाका स्थायी बासिन्दालाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने गरी गर्नुपर्नेछ ।
- (२) पदपूर्ति समितिले नगर प्रहरी सेवा समूहको लागि खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार कार्यविधिगत निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ ।

१५) योग्यताक्रम सूची तयार गर्ने :

- (१) उम्मेदवारहरूले दिइएको परीक्षा र अन्तवार्तामा प्राप्त गरेको अंकको आधारमा योग्यताक्रम सूची तयार गरी पदपूर्ति समितिले नियुक्तिका लागि सिफारिस पेश गर्नेछ । कुल रिक्त पदको बढीमा १५ प्रतिशतसम्म योग्यताक्रमानुसार वैकल्पिक उम्मेदवार राखिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सिफारिस गरिएका व्यक्तिहरूलाई पदपूर्ति समितिले नियुक्ति गर्ने अधिकारी समक्ष नियुक्तिका लागि पेश गर्नेछ ।
- (३) नियुक्तिको लागि सिफारिस भएको मितिले पैतीस दिनभित्र नगरपालिकाले नियुक्तिपत्र दिने निर्णय गरी सक्नुपर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम निर्णय भएको मितिले सात दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्तिपत्र दिनेछ ।

१६) **परीक्षणकालमा राखिने :** (१) नयाँ नियुक्त गरिएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई एक वर्षको परीक्षणकालमा राखिनेछ । तर, महिला नगर प्रहरी कर्मचारीको हकमा ६ महिना मात्र परीक्षणकाल रहनेछ । सो अवधिमा नगर प्रहरी कर्मचारीले सन्तोषजनक काम नगरेमा नगर प्रहरी प्रमुखको सिफारिसमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले पुरुष नगर प्रहरी कर्मचारीलाई थप छ महिना परीक्षणकालमा राख्न सक्नेछ भने महिलालाई तिन महिना परीक्षणकाल थप गर्न सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम थप भएको परीक्षणकालमा रहेको कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक नभएमा निजलाई नियुक्ति गर्ने अधिकारीले अवकाश दिनेछ ।

१७) **नियुक्ति सदर :** (१) दफा १६ (१) बमोजिमको परीक्षण कालमा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक भएमा र नगर प्रहरी आधारभूत तालिममा उत्तीर्ण भएमा नगरपालिकाको झण्डा र राष्ट्रिय झण्डा छुवाई शपथग्रहण गराएर मात्र नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट नियुक्ति सदर गरिनेछ ।

- (२) उपदफा (१) बडोजड नडतुतड सदर डएडड डरडडडकडकड डवधडलडई नडकरीकड डवधडडड गणनड गरडनेछ ।
- (३) वैकल्पक डडडेदवडरकड डरडडड डहेकड वुतुतडहरुलडई डदडूरुतड सडडतडले नडतुतड गने डधकडरड सडडकु नडतुतडकड लडगड सडडडरडस डेश गनेछ ।
- (ॡ) नडतुतडकड लडगड सडडडरडस डएकड डडतडले डैतडस दडनडडडर नगरडडलडकडले नडतुतडडडर दडन नडरुणड गरड सकुनु डरनेछ ।
- (ॡ) डडदडडड (ॡ) डडोजडड नडरुणड डएकड डडतडले सडत दडनडडर डरडुख डुरशडसकीड डधकृतले नडतुतडडडर दडनेछ ।
- १ॡ) डेष्ठतडकुरड कडडडड गने :** (१) नगर डुरहरी सडडडडक नडरडडककड डेष्ठतडकुरड कडडडड गदड नडडहरुले डडधडरडडत तडलडडडड डरडस गरडकड डंककड डडधडरडड कडडडड गरडनेछ । वडडलवडलड नगर डुरहरीकड हकडड डदडूरुतड सडडतडले सडडडरडस गरडकड डडगुडतडकुरडडलडई नै डेष्ठतडकुरड डडनडनेछ ।
- (२) वैकल्पक डडडेदवडरहरुले एक वरुषसडडड डनड नडतुतड डुरडस गने नसकेडड डकुत सुूकी सुवतःखडरेड हुनेछ ।

डरडरकुछेद — ॡ

सरुवड तथड वदुवड

- १ॡ) सरुवड सडडडनुधी वुववसुथड :** सडडडनुडतडड नगर डुरहरी कडरडकडरडहरुकड सरुवड गरडने कुन । तर डडशुडकतड डनुसर वडड तथड डनुड कुषुतुरडडड खडडडनु डरेडड नगर डुरहरी डरडुखकड सडडडरडस डडोजडड डरडुख डुरशडसकीड डधकृतले कडडडड खडडडन सकुनेछ ।
- २०) वदुवड गने डधकडरड :** डदडूरुतड सडडतडकड सडडडरडसडड वडीडडलडकड नगरडडलडकडले वदुवड गनेछ ।
- २१) वदुवडकड लडगड सडडडडवुड डडडेदरवडर डनुने डवधड :** (१) नगर डुरहरी हवुलदडरसडडड एकतह डुनडकड डदडड कडडुतडडड ॡ (डडंक) वरुषकड डवधड

पुगेको र अधिकृतस्तरका प्रहरी कर्मचारीको हकमा एक तह मुनिको पदमा कम्तिमा ८ (आठ) वर्ष स्थायी सेवा अवधि पुगेको हुनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीको वढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदरवार बन्न सक्ने छैन ।

- क) निलम्बन भएकोमा निलम्बन भएको अवधिभर,
- ख) वढुवा रोक्का गरिएकोमा सो अवधिभर,
- ग) तल्लो पदमा घटुवा भएकोमा सो भएको मितिले दुई वर्षसम्म,
- घ) तलब वृद्धि रोक्का भएकोमा वा तल्लो टायम स्केलमा वा त्यही टायम स्केलको तल्लो स्केलमा घटुवा भएको मितिले एक वर्षसम्म,
- ङ) हालको पदमा तीन पटकसम्म नसिहत पाएको भए अन्तिम पटक नसिहत पाएको मितिले एक वर्षसम्म,
- च) सेवा परिवर्तन गराई नगर प्रहरी सेवामा प्रवेश गरेको नगर प्रहरी कर्मचारी भएमा सेवा परिवर्तन भएको मितिले एक वर्षसम्म,

२२) वढुवा गर्दा कार्य क्षमताको मूल्यांकन गर्ने आधार : नगर प्रहरी कर्मचारीलाई वढुवा गर्दा यस ऐन बमोजिम कार्य क्षमताको मूल्यांकन गरी सबैभन्दा वढी अंक प्राप्त गर्ने कर्मचारीलाई पहिले वढुवा गरिनेछ । तर समान अंक प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरुको हकमा देहायको क्रमले निर्णय गरिनेछ :

- क) एकतह मुनिको पदमा सेवामा प्रवेश गर्दा निर्धारण भएको योग्यताक्रमको आधारमा
- ख) खण्ड (क) बमोजिम निर्णय हुन नसकेमा त्यसभन्दा एकतह मुनिको पदमा गरेको नोकरी अवधिको आधारमा
- ग) खण्ड (ख) बमोजिम निर्णय हुन नसकेमा आधारभूत तालिमबाट कायम गरिएको जेष्ठताक्रमको आधारमा

- घ) नगर प्रहरी कर्मचारीको कार्यक्षमताको मूल्यांकन गर्दा देहायका कुराहरूलाई आधार मानिने छ ।
१. नोकरीको जेष्ठता
  २. कार्यसम्पादन मूल्यांकन
  ३. शैक्षिक योग्यता
  ४. तालिम
- ङ) जेष्ठताको अंक गणना गर्दा हाल बहाल रहेको पदमा काम गरेको प्रत्येक वर्षको लागि २ अंकका दरले बढीमा ३० अंक प्रदान गरिनेछ । त्यसरी अंकगणना गर्दा एक वर्षभन्दा बढी चानचुन महिना वा दिनको लागि दामासाहीका हिसावले अंक दिइनेछ ।
- च) बढुवाका लागि नगर प्रहरी सेवाको कुनै पनि पदमा प्रवेश गर्न आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता वापतको मात्र अंक दिइने छ ।
- छ) शैक्षिक योग्यता वापत बढीमा १५ (पन्ध्र) अंक दिइनेछ र त्यस्तो योग्यता वापतको अंकको गणना देहाय बमोजिम गरिनेछ ।
१. हाल बहाल रहेको पदमा नयाँ नियुक्ति हुँदा आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको हकमा
शैक्षिक योग्यता: प्रथम श्रेणी   द्वितीय श्रेणी   तृतीय श्रेणी
                                 १०   ८   ६
  २. आवश्यक न्यूनतम योग्यता भन्दा माथिल्लो तहको एउटा उपाधि भएमा - प्रथम श्रेणी ५, द्वितीय श्रेणी ४ र तृतीय श्रेणीलाई ३ अंक प्रदान गरिनेछ।
- तर,
- (१) श्रेणी नखुलेको शैक्षिक प्रमाण पत्रको हकमा विश्वविद्यालयले स्तर निर्धारण गरेकोमा सोही अनुसारको श्रेणी कायम गरी र सो नभएमा द्वितीय श्रेणी सरहको अंक दिइनेछ ।

- (२) कम्पाईमेन्टल परीक्षा पास गरेको भए तृतीय श्रेणी मानिनेछ ।
- (ज) कार्य सम्पादन वापत कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराममा उल्लेख भए अनुसार कार्य सम्पादनमूल्याङ्कन गरी बढीमा ५० अंक दिइनेछ ।
- (झ) तालिम वापत प्रथम, द्वितीय र तृतीय श्रेणीको लागि क्रमशः पाँच, चार र तीन अङ्क दिइनेछ ।

परिच्छेद — ६

नगरपालिकाको प्रशासन र नगर प्रहरीको सम्बन्ध

- २३) नगरपालिका प्रशासनको नियन्त्रण रहने : नगर प्रहरीको अनुशासन र आन्तरिक व्यवस्थाको कुरामा बाहेक समस्त नगर प्रहरी नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र विषयगत जिम्मेवारी तोकिएको अधिकार प्राप्त अधिकारीको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहनेछन् ।
- २४) नगर प्रहरी प्रमुख मार्फत लेखापढी हुने: नगरपालिकाले नगर प्रहरी संगठनसँग लेखापढी गर्दा सामान्यतया नगर प्रहरी प्रमुख मार्फत नै गर्नुपर्नेछ ।
- २५) कारवाही गर्दा परामर्श लिने: कुनै पनि अधिकृत तहका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई अनुशासनको कारवाही गर्दा आवश्यकतानुसार नगर प्रहरी प्रमुखको परामर्श लिन सक्नेछ ।

परिच्छेद — ७

विदा

२६) विदा अधिकारको कुरा होइन: (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले अधिकारको रूपमा विदाको दावी गर्न पाउने छैन ।

(२) कामको अनुकुल हेरी विदा दिने अधिकारीले विदा दिन सक्नेछ साथै आवश्यक परेमा विदामा वसेको नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निजको स्वीकृत विदा रद्दगरी बोलाई काममा लगाउन सक्नेछ ।

(३) नगर प्रहरी कर्मचारीहरूले देहाय बमोजिमका विदा पाउनेछन्:

१) भैपरी आउने र पर्व विदा

२) घर विदा

३) विरामी विदा

४) किरिया विदा

५) प्रसुती विदा

६) प्रसुति स्याहार विदा

(४) विदा नलिई घर वस्ने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सेवाबाट हटाउने : (१) यस ऐनबमोजिम विदा नलिई नगर प्रहरी कर्मचारी गैर हाजिर हुन पाउने छैन ।

(२) उपदफा (१) को उल्लंघन गरी विना सूचना लगातार ३० दिन भन्दा बढी गैर हाजिर हुने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नगरपालिकाले सेवाबाट हटाउन सक्नेछ । तर निकास नहुँदै विदा बसी पछि सो गैर हाजिर भएको अवधिको लागि विदाको निवेदन गरी सोविदा स्वीकृत भएमा यो ऐन उल्लंघन गरेको मनिने छैन ।

२७) भैपरी आउने र पर्व विदा : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक सालमा १२ दिनमा नबढाई भैपरी/पर्वविदा पाउने छ ।

२) भैपरी आउने /पर्व विदा साधारणत एक पटकमा २ दिनमा नबढाई लिन पाइने छ ।

- ३) भैपरी आउने /पर्व विदा एक सालको अर्को सालमा लिन पाइने छैन ।
- ४) विदा बस्नु परेमा कुनै प्रहरी कर्मचारीले विदाको स्वीकृति लिई रहन नभ्याएमा विदा वसेपछि स्वीकृत गराए पनि हुन्छ ।
- ५) भैपरी आउने /पर्व विदा वसेका नगर प्रहरी कर्मचारीहरूले पूरा तलब, भत्ता, राशन पाउनेछ ।
- ६) भैपरी आउने /पर्व विदा शनिवार वाहेक अरु विदाहरूसँग मिलाई लिन पाइने छैन ।

२८) घर विदा : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक साल ३० दिनका दरले घर विदा पाउने छ ।

- (२) घर विदा बढीमा एक सय बीस दिनसम्म संचित राख्न सकिनेछ ।
- (३) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई वर्षमा एक पटक घर विदा जाँदा र विदा भुक्तान गरी घरबाट आफ्नो कार्यालयमा आउँदा हिड्नु पर्ने भएमा ७ कोशको निमित्त एक दिनको दरले तथा मोटर, रेल, हवाईजहाजको बाटोको लागि जति दिन लाग्ने हो त्यति दिन बाटोको म्याद दिनसकिनेछ ।
- (४) जुनसुकै रुपले सेवाबाट हट्ने नगर प्रहरी कर्मचारीले निजको बढीमा एक सय बीस दिनसम्मको घर विदा वापत निजको पदाधिकार रहेको पदबाट खाईपाई आएको तलबको दरले हुन आउने रकम एकमुष्ट पाउनेछ ।
- (५) घर विदामा वसेको नगर प्रहरी कर्मचारीले पूरा तलब, भत्ता र राशन पाउने छ ।
- (६) निलम्बनमा रहेको प्रहरी कर्मचारीले सो अवधिभरको घर विदा, राशन भत्तार पोशाक सुविधा पाउने छैन ।

२९) विरामी विदा :

- (१) आफ्नो पदको कर्तव्य पालन गर्दा चोटपटक लाग्न गई वा विरामी भई अस्पतालमा भर्ना भई उपचार गराउँदा सम्बन्धित चिकित्सकले काम गर्न नसक्ने भनि गरेको सिफारिस बमोजिम लाग्नेदिन वाहेक

प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीले वर्षको १२ दिन तलब, भत्ता र राशनसहित विरामी विदा पाउने छ ।

- (२) नगर प्रहरी कर्मचारी अशक्त भई संचित विरामी विदाले नपुग भएमा निजलाई बढीमा बाह्र दिनसम्मको पेशकी विदा दिन सकिनेछ ।
- (३) प्रहरी कर्मचारीले विरामी विदा संचित गर्न सक्नेछ र जुनसुकै व्यहोराबाट निज सेवाबाट अलग भएमा निजले संचित विरामी विदावापत आफ्नो पदाधिकार रहेको पदबाट खाईपाई आएको मासिक तलबका दरले हुन आउने रकम एकमुष्ट पाउनेछ । तर संचित विदाको रकम लिन नपाउँदै कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीको मृत्यु भएमा निजले इच्छाएको व्यक्तिले एकमुष्ट लिन पाउनेछ ।
- (४) सात दिनभन्दा बढी अवधिको विरामी विदा माग गर्ने नगर प्रहरी कर्मचारीले स्वीकृत चिकित्सकको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ । तर यस्तो प्रमाणपत्र पेश गर्न साधारणतया सम्भव छैन भन्ने विदा दिने अधिकारीलाई विश्वास भएमा निजले सो व्यहोरा खुलाई प्रमाणपत्र पेश नगरीविदा दिन सक्नेछ ।
- (५) कुनै ठूलो वा कडा रोग लागी सो कुरो स्वीकृत चिकित्सकले प्रमाणित गरी दिइएको प्रमाणपत्र पेश गरेमा नगर प्रहरी कर्मचारीले बढीमा ४५ दिनसम्म थप विरामी विदा पाउन सक्नेछ । यस्तो विरामी विदा लिने नगर प्रहरी कर्मचारीको पाकी सकेको वा पाक्ने घर विदाबाट प्रत्येक दुई दिनथप विरामी विदा वापत एक दिनका दरले घर विदा कट्टा गरिनेछ ।
- (६) कुनै ठूलो वा कडा रोग लागी उपचार गर्न विरामी विदा र घर विदाबाट नपुग हुने भएमा स्वीकृत चिकित्सकको प्रमाणपत्र पेश गरी नगर प्रहरी कर्मचारीले पछि पाउने विरामी विदा र घरविदाबाट कट्टा हुने गरी पैतालीस दिनसम्म थप विरामी विदा पेशकीको रुपमा लिन सक्नेछ । त्यसरी पेशकी विरामी विदा लिई बसेको नगर प्रहरी कर्मचारीले पुरा तलब, भत्ता र राशन पाउनेछ ।

- (७) उपदफा (५) वमोजिम लिएको विदाले नपुग भई थप विदा लिनु परेमा नेपाल सरकारले तोकेको मेडिकल बोर्डको सिफारिसमा नगर प्रहरी कर्मचारीले असाधारण विदा लिन सक्नेछ ।
- (८) उपदफा (५) वमोजिम पेशकी विरामी विदा लिने नगर प्रहरी कर्मचारीको मृत्यु भएमा त्यसरी पेशकी लिएको विरामी विदा स्वतः मिनाहा हुनेछ ।
- (९) निलम्बनमा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीले सो अवधिभरको विरामी विदा पाउने छैन ।

३०) किरिया विदा :

- (१) नगर प्रहरी कर्मचारी आफैँ किरियामा वस्नु परेमा कुल धर्म अनुसार वढीमा १५ दिन किरिया विदा पाउनेछ । यस्तो विदा महिला नगर प्रहरी कर्मचारीको पतिले किरिया वस्नुपरेमा त्यस्तोमहिला कर्मचारीलाई दिईनेछ ।
- (२) यस्तो किरिया विदा बस्ने नगर प्रहरी कर्मचारीले पूरा तलब, भत्ता र राशन पाउनेछ ।

३१) प्रसूती विदा :

- (१) महिला नगर प्रहरी कर्मचारी गर्भवती भएमा निजले सुत्केरीको अधिपछि गरी ६० दिन प्रसूती विदा पाउनेछ ।
- (२) प्रसूती विदा बस्ने महिला नगर प्रहरी कर्मचारीले पूरा तलब, भत्ता र राशन पाउनेछ ।
- (३) प्रसूती विदा सेवा अवधिभर दुई पटक मात्र दिइनेछ साथै नगरपालिकाले दिएको सुविधा उपभोग गर्न पाउनेछ ।
- ६) उल्लेख भएअनुसारको विदाको अभिलेख कर्मचारीको विदा स्वीकृत गर्ने कार्यालयले अध्यावधिक बनाई राख्नुपर्नेछ ।

- ३२) प्रसूती स्याहार विदा : (१) प्रसूती स्याहार विदा सेवा अवधिभर दुई पटक मात्र दिइनेछ साथै नगरपालिकाले दिईएको सुविधा उपभोग गर्न पाउनेछ ।

- २) नगर प्रहरी कर्मचारीको पत्नी सुत्केरी हुने भएमा त्यस्तो कर्मचारीले सुत्केरी हुनुभन्दा अघि वापछि गरी पन्ध्र दिन प्रसूति स्याहार विदा लिन सक्नेछ । यो विदा सेवा अवधिमा दुई पटकसम्म पाउनेछ ।
- ३) प्रसूति स्याहार विदामा बस्ने कर्मचारीले पूरा तलब, भत्ता र राशन पाउनेछ ।
- ४) प्रसूति स्याहार विदा लिने नगर प्रहरी कर्मचारीको विदा स्वीकृत गर्ने कार्यालयले अध्यावधिक बनाई राख्नुपर्नेछ ।
- ५) सुत्केरी स्याहार विदामा बस्ने कर्मचारीले जन्म दर्ता प्रमाण पत्र वा सम्बन्धित अस्पतालको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

३३) विदा माग गर्ने विधि : (१) विदाको निकासाका निमित्त नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूलाई चाहिएको विदाको अवधि, कारण र विदेश जानुपर्ने भए सो समेत खुलाई आफ्नो कार्यालयमार्फत विदा दिने अधिकारी समक्ष निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ र विदा दिने अधिकारीले पनि विदास्वीकृत वा अस्वीकृत भएको सूचना सो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) देहायको कुरामा विदा दिने अधिकारीलाई चित्त बुझेमा निजले निवेदनको मितिभन्दा अघिको मितिबाट विदा स्वीकृत गर्न सक्नेछ ।

क) विदा दिने अधिकारीको पूर्व स्वीकृति दिन सम्भव थिएन भन्ने,

ख) पूर्व स्वीकृति प्राप्तिको लागि निवेदकले सकभर प्रयास गरेको थियो भन्ने ।

३४) विदा दिने अधिकारी: देहायको विदा स्वीकृत गर्ने अधिकार देहायको अधिकारीलाई हुनेछ :

विदाको किसिम

विदा स्वीकृत गर्ने अधिकारी

१. भैपरी आउने र पर्व विदा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२. घर विदा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

३.	विरामी विदा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
४.	प्रसूति विदा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
५.	किरिया विदा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
६.	प्रसूती स्याहार विदा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

यस्ता स्वीकृत भएका विदाहरूको अभिलेख १५ दिन भित्र प्रशासन शाखामा अनिवार्य उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

३५) **विदा परिणत नहुने** : यस परिच्छेद बमोजिम नगर प्रहरी कर्मचारीले जुन विदा लिई बसेको हो सोही विदा नै उपभोग गर्नु पर्नेछ । पहिले कुनै एक किसिमको विदा स्वीकृत भएकोमा त्यस्तोविदा पछि किरिया विदा वा प्रसूति विदा वाहेक अर्को किसिमको विदामा परिणत गराउन पाइनेछैन ।

३६) **सार्वजनिक विदा गाभिने** : भैपरी आउने र पर्व विदा वाहेक अरु कुनै प्रकारको विदा लिई बसेकोनगर प्रहरी कर्मचारीले सो विदा भुक्तान हुँदा सार्वजनिक विदा पर्न गएमा र सार्वजनिक विदापछि कार्यालयमा हाजिर नभएमा सो सार्वजनिक विदाको अवधि पनि निज कर्मचारीले लिएकोविदा वा सो विदा बाँकी नभएमा लिन पाउने अरु विदामा बसेको मानिनेछ ।

३७) **कार्यालयमा अनुपस्थित हुने उपर कारवाही** : विदा नलिई कार्यालयमा अनुपस्थित हुने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई गयल र तलवकट्टी गरी विभागीय सजाय समेत गर्न सकिनेछ । यसरी गयल भएकोअवधि सेवा अवधिमा गणना हुने छैन ।

३८) **विदा लिने विधि** :

(१) यस परिच्छेद बमोजिम विदा लिन चाहने नगर प्रहरी कर्मचारीले आफुलाई चाहिएको विदाको अवधि, कारण र विदेश जानुपर्ने भए सो समेत खोली रीतपूर्वकको लिखित दरखास्त आफू हाजिर रहेको शाखा/महाशाखा मार्फत विदा स्वीकृत गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । विदा स्वीकृत

भए नभएको सम्बन्धित शाखा प्रमुखले सम्बन्धित कर्मचारीलाई दिनुपर्नेछ ।

(२) कुनै किसिमको विदा स्वीकृत दिने अधिकारीले परिस्थितिको विचार राखि मात्र विदा दिनेवा नदिने निर्णय गर्नेछ ।

(३) भैपरी आउने विदाको सम्बन्धमा विदा स्वीकृत गर्ने अधिकारीले उपदफा (१) वमोजिमदरखास्त नदिए पनि आफ्नो तज्बीजबाट मौखिक अनुरोधको आधारमा पनि त्यस्तो विदाकोस्वीकृत दिन सक्नेछ ।

(४) देहायमा लेखिए वमोजिमका कुरामा विदा दिने अधिकारीलाई चित्त बुझेमा निजले विदाको लागि दरखास्त परेको मितिभन्दा अगाडिदेखि पनि विदा वस्न पाउने गरी निवेदकलाई विदा दिन सक्नेछ ।

(क) विदा दिने अधिकारीको पूर्व स्वीकृति लिई रहन सम्भव थिएन भने वा

(ख) पूर्व स्वीकृतिको लागि निवेदकले सकभर प्रयास गरेको थियो भने ।

तर विदा बसी सकेपछि स्वीकृतिको लागि दरखास्त परेकोमा अस्वीकृति हुन गई त्यसको फलस्वरूप विदाको निवेदन गर्ने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नोकरीबाट हटाइएमा निजले पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

३९) **विदाको अभिलेख** : विदा दिने अधिकारीले आफ्नो मातहतका सबै नगर प्रहरी कर्मचारीको विदाको अभिलेख किताव खडा गरी लगत राख्ने र प्रशासन तथा संगठन विकास विभागलाई १५दिन भित्र अनिवार्य लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ ।

४०) **निकासालिन नभ्याएमा** : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई आवश्यक परी विदामा नवसी नहुने अवस्था पर्न आएको भन्ने निकटतम माथिल्लो अधिकारीलाई लागेमा र सो विदा स्वीकृत हुने देखिएमा

निजले त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई विदामा बस्न लिखित आदेश दिई त्यसको सूचना विदा दिने अधिकारी समक्ष पठाउनुपर्छ ।

- ४१) गयल खाली जनाउने : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी गयल परी सो कुराको जनाउ नगरपालिका प्रशासन तथा संगठन विकास विभागमा पठाई सके पछि सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारीले विदा स्वीकृत हुन पर्ने व्यहोरा दर्शाई आफू गयल परेको सूचना पाएको मितिले १५ दिनभित्र आफूलाई गयल गर्ने अधिकारी भन्दा एक तह माथिको सम्बन्धित अधिकारी समक्ष प्रतिवेदन दिन सक्नेछ । सो प्रतिवेदन उपर छानविन र जाँच पडताल गर्दा नगर प्रहरी कर्मचारीको प्रतिवेदन व्यहोरा साँचो देखिन आएमा सम्बन्धित अधिकृतले विदा स्वीकृत गरी थमौती गरेको व्यहोरा लेखिपठाउन सक्नेछ ।
- ४२) झुठो कारण देखाएमा सजाय हुने : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै झुठो कारण देखाई विरामी विदा, किरिया विदा र प्रसूती विदा लिई वसेको ठहरिएमा त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारी विभागीय सजायको भागी हुनेछ ।
- ४३) तालिम अवधिमा विदा बस्ने बारे : यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि तालिम अवधिभर सार्वजनिक विदा र किरिया विदाबाहेक साधारणतया अरु कुनै विदा दिइने छैन ।

परिच्छेद ८

आचरण

- ४४) दान उपहार लिन नहुने : आफ्नो सरकारी काममा कुनै पनि प्रकारको असर पर्न सक्ने गरी कुनै पनि नगर प्रहरी र निजको परिवारका सदस्य समेतले नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृत विना स्वदेशी तथा विदेशी संघ-संस्था निकाय वा व्यक्ति कसैबाट कुनै प्रकारको दान, बक्स, पुरस्कार, कोसेली र उपकार स्वीकार गर्नु हुदैन ।

४५) चन्दा लिन नहुने : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृति विना कुनैपनि कामको निमित्त कुनै किसिमको चन्दा माग्न अथवा स्वीकार गर्नु हुँदैन र अरु कुनै किसिमको आर्थिक सहायता प्राप्त गर्ने काममा समेत भाग लिन हुँदैन ।

४६) स्वीकृती विना अचल सम्पत्ति खरिद गर्न नहुने : नगरपालिकालाई पूर्व सूचना नदिई कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो बसोबासको निमित्त चाहिने वाहेक आफ्नो वा आफ्नो परिवारको कुनै सदस्यको नाममा कुनै अचल सम्पत्ति खरिद गर्न हुँदैन । बडीमालिका नगरपालिकाको स्वीकृत लिएर मात्र खरिद गर्न सक्नेछ ।

४७) सम्पत्तिको विवरण दिनुपर्ने (१) हाल वहालमा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीले यो कार्यविधि लागू भएको तीन महिना भित्र र नयाँ नियुक्ति भएका नगर प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति भएको मितिले तीन महिना भित्र नगरपालिकाले तोकिएको कर्मचारी समक्ष देहायको सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्नु पर्ने छ ।

१. आफ्नो वा परिवारको सदस्यको नाममा भएको प्रत्येक अचल सम्पत्ति र शेयर, बैंक मौज्जातको विवरण ।

२. आफूसँग वा आफ्नो नाउँमा रहेको नगद, जवाहररात, सुन, चाँदीको अन्दाजी मूल्य ।

३. उपदफा १ वमोजिमको विवरण दाखिला गर्दा संयुक्त परिवारमा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो परिवारको प्रमुखको नाममा निजसँग रहेको सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

४. आफ्नो सम्पत्तिमा थपघट भएमा अख्तियारवालालाई सोको सूचना तीन महिना भित्र दिनु प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

४८) व्यापार व्यवसाय गर्न नहुने : कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यालयको स्वीकृती वेगर देहायका काम गर्नु हुँदैन :

१. कुनै व्यापार गर्न
२. कुनै फर्मको हिस्सेदार वा सञ्चालक हुन र
३. कुनै व्यवसाय चलाउन ।

४९) **नगरपालिकाको काममा थाहा पाएका कुराहरु प्रकाशन गर्न नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाद्वारा अथवा विशेष रूपमा अख्तियार नपाई आफ्नो कर्तव्यको पालना गर्दा स्थानीय निकाय वा गैह्रसरकारी संघ संस्थाबाट प्राप्त गरेको वा आफैले लेखेको अथवा संकलन गरेको कुनै कागजपत्र वा समाचार प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपबाट अरु अनधिकृत नगर प्रहरी कर्मचारीलाई वा गैह्रसरकारी व्यक्तिलाई अथवा पत्रपत्रिकालाई जानकारी दिन हुँदैन ।

५०) **रेडियो वा पत्रिकासँग सम्पर्क राख्न नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाको अनुमतिप्राप्त नगरी कुनै पत्रपत्रिकामा आफ्नै वास्तविक अथवा काल्पनिक नामबाट अथवा बेनामी कुनै लेख प्रकाशित गर्न अथवा रेडियोद्वारा प्रसारण गर्न हुँदैन । तर यस्तो प्रकाशन वा प्रसारण साहित्यिक, कलात्मक, ऐतिहासिक अथवा वैज्ञानिक र व्यवसायिक विषयको भएमा यस्तो स्वीकृती लिई रहनु पर्दैन र प्रकाशन वा प्रसारण गरेपछि जाहेरी गर्नुपर्दछ ।

५१) **नगरपालिकाको आलोचना** : नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै कुराको आलोचना गर्दा नगरपालिकाको नीतिको विरुद्ध असर पर्ने गरी अथवा नगरपालिका र नगरवासीमा खलल पुग्ने गरी भाषण, सम्वाद, लेख रचना प्रकाशन / प्रसारण गर्नु हुँदैन ।

५२) **निर्वाचनमा भाग लिन नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै पनि राजनीतिक दलको लागि कुनै निर्वाचनमा भाग लिन वा कसैको निमित्त मत माग्ने वा अन्य कुनै प्रकारले प्रभाव पार्ने हुँदैन । तर कसैलाई मत दिएको वा दिने विचार गरेको कुरा प्रकट नगरी प्रचलित कानून वमोजिम आफ्नो मताधिकार प्रयोग गर्न बाधा पर्नेछैन ।

- ५३) राजनीतिमा भाग लिन नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै राजनैतिक दल र सोसँग सम्बन्धित संस्थाको सदस्य बन्न, राजनीतिमा भाग लिन, राजनैतिक संस्थालाई सहायताको निमित्त चन्दा दिन अथवा कुनै राजनैतिक संस्था वा आन्दोलनलाई अन्य कुनै प्रकारले आफ्नो प्रभाव पार्न सहयोग गर्न हुँदैन ।
- ५४) समय पालन र नियमितता: नगर प्रहरी कर्मचारीले ठिक समयमा तथा नियमित रूपमा आफ्नो पालोमा हाजिर हुनुपर्दछ र साधारणतया पहिले विदाको निकास नलिई काममा अनुपस्थित हुनु हुँदैन ।
- ५५) अनुशासन र आज्ञापालन : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कर्तव्य तत्परताको साथ पालन गर्नुपर्दछ ।
- (२) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कार्यालयको काम सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आज्ञालाई तदारुकतासाथ पालन गर्नुपर्दछ ।
- (३) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूभन्दा माथिका सबै अधिकृतहरू प्रति उचित आदर देखाउनुपर्नेछ ।
- ५६) नगर प्रहरी कर्मचारीले बाहिरी प्रभाव पार्न नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो नोकरी सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृतमाथि कुनै अनुचित प्रभाव पार्न अथवा प्रभाव पार्ने प्रयत्न गर्न हुँदैन ।
- ५७) बहुविवाह, बालविवाह, अनमेल विवाह प्रतिबन्ध: नगर प्रहरी कर्मचारीले मुलुकी ऐन विहाबारीको महलको बिपरीत हुने गरी विवाह गर्नु गराउनु हुँदैन। कुनै प्रहरी कर्मचारीले बहुविवाह गरेमा स्वतः सेवाबाट हटाइनेछ ।

सजाय र पुनरावेदन

५८) सजाय : उचित र पर्याप्त कारण भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको सजाय गर्नसकिनेछ

१. चेतावनी दिने ।
२. नसिहत दिने वा प्रतिकूल राय लेख्ने ।
३. तलब वृद्धि वा पदोन्नति रोक्का गर्ने ।
४. तल्लो तहमा घट्टुवा गर्ने ।
५. लापरवाही गरी नगरपालिकालाई नोक्सानी भएको सम्पूर्ण वा आंशिक रूपमा तलब भत्ताबाट कट्टी गरी असुल गर्ने ।
६. भविष्यमा स्थानीय निकायमा अयोग्य नठहरिने गरी नोकरीबाट हटाउने ।
७. भविष्यमा स्थानीय निकायमा अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने ।

५९) चेतावनी दिने: - नगर प्रहरी कर्मचारीले आफुलाई तोकिएको जिम्मेवारी पुरा नगरेमा र सामान्य आचरणको पालना नगरेमा चेतावनी दिन सकिनेछ ।

६०) नसिहत दिने वा प्रतिकूल राय लेख्ने: नगर प्रहरी कर्मचारीले काममा लापरवाही गरेमा वा २ पटकसम्म चेतावनी पाएमा नसिहत दिन सक्नेछ । दुई पटकसम्म नसिहत दिँदा पनि निजले काममा लापरवाही गरेमा निजको चालचलन सम्बन्धी प्रतिवेदनमा प्रतिकूल राय लेखिनेछ ।

६१) तलब वृद्धि वा पदोन्नति रोक्ने : नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक नभएमा, चालचलन सम्बन्धी प्रतवेदनमा प्रतिकूल राय लेखिएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजको तलब वा पदोन्नति रोक्का गर्न सक्नेछ ।

६२) दर्जा र तलब घटाउने : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको अवस्थामा सजाय गर्ने अधिकारीले तल्लो पद वा तल्लो टाइम स्केल

वा त्यही टाइम स्केलको तल्लो स्केलमा ओराल्न सक्ने र बडीमालिका नगरपालिकालाई हानि नोक्सानी पुर्याएकोमा सो समेत निजबाट भराउन सक्नेछ ।

क) सन्तोषजनक काम नगरेमा ।

ख) अनुशासनहीन काम गरेमा ।

ग) आचरण सम्बन्धी दफा उल्लंघन गरेमा ।

घ) नियुक्ति भएको पाँच वर्षभित्रै नोकरीबाट अलग हुन झुठ्ठा कारण देखाएमा ।

ङ) दिएको आदेश निर्देशन नमानेमा वा कार्यान्वयन नगरेमा ।

च) मनासिव कारण नभई वा विदा नलिई विदा बसेकोमा वा गैरहाजिर भएमा ।

छ) लापरवाही गरेमा वा ऐन आदेशको पालना नगरेमा ।

६३) नोकरीबाट हटाउने वा बर्खास्त गर्ने : देहायका अवस्थामा सजाय गर्ने अधिकारीले कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नोकरीबाट हटाउन वा बर्खास्त गर्न सक्नेछ ।

क) अयोग्यताको कारणले आफ्नो पदीय जिम्मेवारी पूरा र दायित्व पूरा गर्न नसकेमा ।

ख) राजनीतिमा भाग लिएमा ।

ग) बराबर अनुशासनहीनताको काम गरेमा ।

घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट अपराधी दोषि प्रमाणित भएमा ।

ङ) डिउटीमा भएको अवस्थामा वा नरहेको अवस्थामा वर्दीको पोशाक लगाई कुनै मादक पदार्थ सेवन गरी हिडेमा वा जथाभावी गरेमा ।

च) भ्रष्टाचार गरेमा ।

छ) आफ्नो पदको जिम्मेवारी अनुसार आचरण नगरेमा ।

ज) आचरण सम्बन्धी ऐनहरू बराबर उल्लंघन गरेमा ।

झ) मनासिव कारण नभई वा विदा नलिई विदा वसेमा वा गैरहाजिर भएमा ।

६४) सजाय सम्बन्धी कार्यविधि: (१) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय सजाय गर्ने अधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई हुनेछ ।

(२) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजायको आदेश दिनु अघि कारवाही गर्न लागिएको उल्लेख गरी हुन सक्ने सजाय समेत खुलाई सूचना दिई निजलाई आफ्नो सफाई पेश गर्ने मौका दिनुपर्नेछ । त्यस्तो सूचना दिँदा लगाइएका आरोप स्पष्ट रूपले किटिएको हुनुपर्नेछ । त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीले सजाय गर्ने अधिकारीले तोकिएको म्यादभित्र आफ्नो सफाइको र प्रस्तावित सजायको सम्बन्धमा लिखित स्पष्टीकरण पेश गर्नुपर्नेछ । तर भागी पत्ता नलागेको वा अरु कुनै कारणले सम्पर्क स्थापित गर्न असम्भव भएको नगर प्रहरीकर्मचारीको सम्बन्धमा यस दफा वमोजिमको कार्यविधिको रीत पुर्याउनु पर्ने छैन ।

क) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट अपराधी प्रमाणित भइसकेको आधारमा, तर, कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय दिनुपर्ने भएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजलाई गर्नलागेको सजायको बारेमा सूचनासम्म दिनुपर्नेछ ।

ख) सफाई पेश गर्ने मौका दिन मनासिव नपर्ने भएमा सो कुराको टिप्पणी खडा गरी त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सफाई पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछैन ।

३) सजाय गर्ने अधिकारीले आवश्यक ठानेमा स्वयम वा अन्य कुनै अधिकृतद्वारा जाँचबुझ गराउन सक्नेछ । जाँचबुझ गर्ने अधिकारीले आवश्यकतानुसार सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारीसमेत बुझी कारण सहित आफ्नो ठहरको प्रतिवेदन तथा भएको सबुद प्रमाण दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

- ४) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी माथि लागेको कुनै अभियोगको जाँचवुझ गर्नुपरेमा सजाय गर्ने अधिकारीले जाँचवुझ समाप्त नहुन्जेल सो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निलम्बन गर्न सक्नेछ । तर यस्तो निलम्बनको अवधि ६ महिनाभन्दा बढी हुनेछैन ।
- ५) उपदफा (४) बमोजिम निलम्बन अवस्थामा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निजले पाउने तलब भत्ताको एक चौथाई दिइनेछ ।
- ६) कुनै फौजदारी अभियोगमा गिरफ्तार भई थुनिएको नगर प्रहरी कर्मचारी थुनिएको अवधिभरस्वतः निलम्बित हुनेछ ।

तर,

- (क) निलम्बित कर्मचारी उपर लागेको अभियोग प्रमाणित नभई सफाई पाएमा निजले सो अवधिको चौथाइ तलब पाएको भए सो कट्टा गरी र नपाएको भए पुरै (तलब वृद्धि हुने भएमासो समेत) पाउने छ । कसुरदार ठहरिएमा निलम्बन भएका मितिदेखिको बाँकी तलब भत्तापाउने छैन ।
- (ख) कुनै कर्मचारी नगरपालिकाको कामको सम्बन्धमा वा नेपाल सरकारबाट भएको कारवाहीको सिलसिलामा निलम्बन भएको नभई अरु नै कारणबाट निलम्बन रहन गएको रहेछ भने त्यसरी निलम्बन रहेको अवधिको तलब भत्ता पाउने छैन ।
- ६५) सजायको आदेश दिने : जाँचवुझको काम समाप्त भएपछि सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निजसंग स्पष्टीकरण मागिएको भए निजले तोकिएको समयभित्र स्पष्टीकरण नदिएमा वा निजले दिएको स्पष्टीकरण सन्तोषजनक नलागेमा सजाय गर्ने अधिकारीले सजाय दिन सक्नेछ र सजायको आदेशको एक प्रति निजलाई दिनुपर्नेछ ।

६६) सेवाको अन्त गर्ने : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको अवस्थामा निजको सेवा अन्त गर्नुपर्दा यस दफा बमोजिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्नेछैन ।

क) परीक्षणकालमा रहने गरी नियुक्ति भएकोमा नियुक्ति सदर नहुदै,

ख) स्वीकृत चिकित्सकको बोर्डले शारीरिक दृष्टिले अनुपयुक्त ठहर्याएमा,

६७) पुनरावेदनको कार्यविधि : (१) दफा ६५ अन्तर्गत दिइएको आदेशमा चित्त नबुझी पुनरावेदन गर्ने कर्मचारीले आफ्नो नामबाट पुनरावेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) पुनरावेदन गर्ने व्यक्तिले पुनरावेदनमा आफ्नो सफाइको निमित्त जो भएको प्रमाण राखी पुनरावेदन शिष्ट भाषामा लेखिएको हुनुपर्नेछ । पुनरावेदनका साथमा जुन आदेशको विरुद्ध पुनरावेदन गरिएको हो सो आदेशको नक्कल पनि राख्नुपर्नेछ ।

(३) पुनरावेदन दिँदा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको सचिव समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) सजायको सूचना पाएको पैतीस दिनभित्र पुनरावेदन दिनुपर्नेछ ।

(५) पुनरावेदन तहबाट भएको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

६८) नगर प्रहरी सेवामा पुनर्वहाली भएपछि पुरा तलब भत्ता पाउने : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सेवाबाट हटाउने वा बर्खास्त गर्ने आदेश कुनै अदालत वा अधिकारीबाट रद्द भई निज सेवामा पुनर्वहाली भएमा सेवाबाट हटाइएको वा बर्खास्त गरिएको मितिदेखि पुनर्वहाली भएको मितिसम्मको पूरा तलब भत्ता र तलब वृद्धि पाउने भए तलब वृद्धि समेत निजले पाउनेछ ।

परिच्छेद १०

अवकाश र उपदान

६९) अनिवार्य अवकाश: (१) यो कार्यविधि जारी भएपछि नियुक्ति भएका देहायका नगर प्रहरी कर्मचारीको देहाय वमोजिमको उमेर पुगेपछि वा निजको सेवा अवधि ३० वर्ष पूरा भएपछि निजलाई सेवाबाट अवकाश दिइनेछ।

क) नगर प्रहरी सहायक निरिक्षक ५५ वर्ष

ख) नगर प्रहरी हवलदार/नगर प्रहरी जवान ५० वर्ष

(२) उमेरको हद, पदको अवधि वा सेवा अवधिमध्ये कुनै एक पुगेपछि नगर प्रहरी कर्मचारीले सेवाबाट अवकाश पाउने छैन।

(३) कायम मुकायम मुकरर भएमा पदको अवधि लागू हुने छैन। तर तल्लो पदमा नोकरीको अवधि लागू हुने रहेछ भने कायम मुकायम मुकरर भएको पदमा पदोन्नति हुन नसके तल्लोपदको अवधि नै लागू हुनेछ।

स्पष्टीकरण : ऐनको प्रयोजनको निमित्त नगर प्रहरी कर्मचारीको उमेरको हिसाव गर्दा देहाय वमोजिम गरिनेछ :

क) नोकरीमा प्रवेश गरेको बेलामा निजले पेश गरेको शैक्षिक संस्थाको प्रमाणपत्रमा किटिएको जन्म, मिति वा वर्षबाट हुन आउने उमेर।

ख) त्यस्तो अभिलेख नभएमा निजले नोकरीमा प्रवेश गरेको बेलामा सिटरोलमा लेखिएको जन्ममिति वा वर्षबाट हुन आउने उमेर।

(४) यस दफा वमोजिम २० वर्ष सेवा अवधि पुगेको कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नगरपालिकाले नोकरीबाट अवकाश दिन सक्नेछ।

(५) यो ऐन प्रारम्भ हुँदा नगर प्रहरी सेवामा बहाल रहेका नगर प्रहरी कर्मचारीले उपदफा (१) वमोजिम अवकाश प्राप्त गर्दा प्रचलित

नगर प्रहरी ऐन वमोजिम अवकाश प्राप्त गर्नजति उमेर बाँकी रहेको छु सो अवधिसमेत निजले गरेको जम्मा नोकरी अवधिमा थपि निजले पाउने उपदानको हिसाव गरिनेछ ।

७०) **उपदान** : पाँच वर्ष वा सोभन्दा वढी नोकरी गरेको तर राजीनामा स्वीकृति गराई सेवाबाट हटेमा वा भविष्यमा स्थानीय निकायको सेवामा सामान्यतः अयोग्य नठहरिने गरी सेवाबाट हटाइएमा देहायवमोजिम उपदान पाउनेछ ।

क) पाँच वर्षदिखि दश वर्षसम्म नोकरी गरेको नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूले काम गरेको प्रत्येक वर्षको निमित्त आखिरी आधा महिनाको तलव ।

ख) दश वर्षभन्दा वढी पन्ध्र वर्षसम्म नोकरी गरेको नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूले काम गरेको प्रत्येक महिनाको निमित्त आखिरी एक महिनाको तलव ।

ग) पन्ध्र वर्ष देखि २० वर्षसम्म नोकरी गरेको नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूले काम गरेको प्रत्येक महिनाको निमित्त आखिरी दुई महिनाको तलव ।

घ) बीस वर्षदिखि माथि नोकरी गरेको नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूले काम गरेको प्रत्येक महिनाको निमित्त आखिरी अढाई महिनाको तलव ।

७१) **अशक्त वृत्ति**: (१) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी आफ्नो पदको कर्तव्य पालना गर्दा वा तालिमको सिलसिलामा दुर्घटनामा परी वा आघातमा परी अंगभंग भएको छु वा चोट पटक लागेको छु र नगर प्रहरी सेवाको लागि अशक्त भएको छु भने त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीको लागि निजको जीविकाको निमित्त बाचुन्जेलसम्म अशक्त वृत्तिको रूपमा अशक्त भत्ता पाउनेछ ।

(२) यस ऐनमा अन्यत्र कुरा लेखिएको भए तापनि नगर प्रहरी कर्मचारी डिउटीमा खटिएकोवेला वा दैविक प्रकोप उद्धारको समयमा कुनै आकस्मिक दुर्घटनामा परी वा लडी अशक्त

भएमा त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सेवाबाट अवकाश दिईनेछ र निजले उमेरको हदले अवकाश प्राप्त गर्ने अवधि ननाघने गरी ७ वर्षसम्म खाईपाई आएको पुरा तलब भत्ता पाउनेछर उक्त पूरा तलब भत्ता पाउने अवधि व्यतित भएपछि नियमानुसार उपदान पाउनेछ ।

(३) नगर प्रहरी कर्मचारीको अशक्तताको निर्धारण गर्न देहायवमोजिमका समिति रहने छन्:

(१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -अध्यक्ष

(२) प्रतिनिधि, चिकित्सक, नेपाल सरकार मातहतको अस्पताल -सदस्य

(३) नगर प्रहरी प्रमुख -सदस्य सचिव

(४) उपदफा (४) वमोजिम गठित समितिलाई कुनै नगर प्रहरी कर्मचारको मृत्यु आफ्नो कर्तव्यपालन गर्दा वा तालिम लिँदा दुर्घटना वा विपद् वा अन्य कुनै यस्तै प्रकारको घटनामा परी भएको हो वा होइन भन्ने अशक्तताको सम्बन्धमा निर्णय गर्ने समेत अधिकार हुनेछ ।

७२) अशक्त वृत्तिको अंक निर्धारण : अशक्तवृत्ति पाउने हुँदा नगर प्रहरी कर्मचारी कुनै माथिल्लो पदमा कायम मुकायम वा कार्यवाहक भएको रहेछ भने सोही कायम मुकायम वा कार्यवाहक भएको पदको आधारबाट र अशक्त भएपछि सेवाबाट हट्दासम्म बढुवा पाइसकेको रहेछ भने बढुवा पाएको पदको आधारबाट निजले पाउने अशक्त वृत्तिको अंक निर्धारण गरिनेछ ।

७३) असाधारण पारिवारिक वृत्ति र उपदान (१) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी आफ्नो कर्तव्य पालनगर्दा वा तालिम लिँदा तत्कालै मृत्यु भएमा वा त्यसैको कारणबाट निको नहुँदै मृत्यु भएमा निजको नोकरी जतिसुकै वर्ष पुगको भए तापनि मृतक नगर प्रहरी कर्मचारीको सबैभन्दा नजिकको हकवालालाई देहाय वमोजिम असाधारण पारिवारिक उपदान समेत दिइनेछ ।

- क) १० वर्षसम्मको सेवा अवधि नपुग्दै मृत्यु भएमा निजले खाईपाई आएको प्रति वर्ष १ महिनाको तलब वरावरको रकम ।
- ख) १० वर्ष देखि २० वर्षसम्मको सेवा अवधि पूरा गरी मृत्यु भएमा निजले खाईपाई आएको प्रति वर्ष २ महिनाको तलब वरावरको रकम ।
- ग) २० वर्षभन्दा वढी जतिसुकै सेवा अवधि पूरा गरी मृत्यु भएमा निजले खाईपाई आएको प्रति वर्ष ३ महिनाको तलब वरावरको रकम ।
- ७४) **असाधारण पारिवारिक वृत्तिको अंक निर्धारण** : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी आफ्नो कर्तव्य पालनगर्दा वा तालिम लिँदा तत्काल मृत्यु भएको रहेछ भने सोही कायम मुकायम वा कार्यवाहक भएकोपदको आधारबाट र तत्काल मृत्यु नभएमा सो घटना घटेको मितिदेखि मृत्यु भएको मितिसम्ममा वढुवा पाइसकेको रहेछ भने सो वढुवा भएको पदको आधारबाट असाधारण पारिवारिक वृत्तिको अंक निर्धारण गरिनेछ ।
- ७५) **सन्ततिवृत्ति र शैक्षिक भत्ता**: (१) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी आफ्नो कर्तव्य पालन गर्दा वातालिम लिँदा तत्काल मृत्यु वा सोही कारणले गर्दा आजीवन काम गर्न नसक्ने अशक्त भएमात्यस्तो मृतक वा अशक्त नगर प्रहरी कर्मचारीको प्रत्येक सन्ततिलाई रु. ५०० (पाँच सय) कोदरले मासिक सन्तति वृत्ति दिइनेछ । (सन्तति भन्नाले पत्नि, छोरा, छोरीलाई जनाउँनेछ ।
- (२) उपदफा १ वमोजिम वृत्ति सम्बन्धित सन्ततिले २१ वर्षको उमेर पुरा गरेमा वा विवाह वा सरकारी सेवा प्रवेश गरेको जुन अगाडी हुन्छ सो मितिसम्म पाउँनेछ ।
- ७६) **नोकरी अवधिको गणना** : (१) यस परिच्छेदको प्रयोजनको निमित्त नोकरी अवधिको गणना गर्दा नगर प्रहरी सेवा वा पदमा स्थायी

नियुक्ति भई नोकरी गरेको जम्मा अवधि (बीचमा टुटेको अवधि कटाई) लाई गणना गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि उपदान पाइसकेको व्यक्ति नगर प्रहरी सेवा वापदमा नियुक्ति भएमा निजले पहिले पाएको उपदानको रकम फिर्ता गरेमा मात्र निजको पहिलेको नोकरी जोडिनेछ।

(३) उपदफा (१) अनुसार गणना गर्दा निलम्बनमा रहेको अवधिलाई समेत गणना गरिनेछ।

७७) उपचार खर्च : (१) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी विरामी भएमा औषधि उपचारको लागि देहाय बमोजिम भएको खर्चको रकम नगरपालिकाले उपचार खर्च वापत दिनेछ:-

क) अस्पताल भर्ना भई वा नभई उपचार गराउँदा लागेको अस्पतालको विल बमोजिमको खर्च र अस्पतालको चिकित्सकको रोगको निदान सहितको प्रेशक्रिप्शन बमोजिम खरिद गरेको औषधि खर्च।

ख) अस्पताल नभएको ठाउँमा वा अस्पताल भर्ना भई अस्पतालबाट निस्केपछि पनि रोगको उपचारको निमित्त वा अस्पताल भए पनि अस्पतालमा भर्ना हुनु नपर्ने वा भर्ना हुन नसकेको अवस्था वा कुनै किसिमको रोगको सम्बन्धमा कुनै दर्तावाला वा स्वीकृत योग्यता प्राप्त डाक्टर, कविराज, वैद्य वाहेलथ असिस्टेण्टले जाँचगर्दा लिएको शुल्क र रोगको निदान सहितको प्रेशक्रिप्शन अनुसार खरिद गरेको औषधि खर्च।

ग) अस्पताल पनि नभएको र डाक्टर, कविराज, वैद्य वा हेल्थ असिस्टेण्ट पनि नभएको ठाउँमा भएको उपचारमा कार्यालय प्रमुख, मातहतका नगर प्रहरी कर्मचारीको हकमा कार्यालय प्रमुखले, कार्यालय प्रमुखको हकमा एक तहमाथिको अभिकारीले सिफारिस गरेको खर्च।

- घ) प्लाष्टिक सर्जरी वा निजी नर्सिङ्ग होममा गरेको चिरफार (सर्जिकल अपरेशन) बाहेक सबै किसिमको चिरफार गर्दा लागेको बिल वमोजिमको खर्च ।
- ङ) आफ्नो घर वा डेरा छाडी अर्को जिल्लामा वा विदेशमा गई औषधि उपचार गराउँदा त्यस्तो स्थानसम्म पुग्दाको र फर्कदाको विरामीको र कुरुवा चाहिने अवस्था भए एक जना कुरुवासम्मको यातायात खर्चको पूरै रकम र खाना खर्चवापत निज विरामी नगर प्रहरी कर्मचारीको नियमानुसार पाउने दैनिक भत्ताको पचहत्तर प्रतिशत रकम ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नगर प्रहरी कर्मचारीको तमाम नोकरी अवधिभरमा अधिकृत स्तरको भए १२ महिना र सो भन्दा मुनिको पदको लागि १५ महिना वरावरको तलब रकमसम्म मात्र उपचार खर्च दिइनेछ । तर कार्यालयको कामको सिलसिलामा चोटपटक लाग्न गई घाईते भएको नगर प्रहरीको उपचार गर्न लागेको सम्पूर्ण खर्च र एक जना विरामी कुरुवाको खर्च मात्र उपलब्ध गराउनेछ ।
- (३) यस कार्यविधि वमोजिम पाउने उपचार खर्च कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले पेशकीको रुपमा लिन चाहेमा कारण मनासिब देखिए उपदफा (२) को अधिनमा रही पछि हिसाब बुझाउने गरी पेशकी दिनसक्नेछ ।
- (४) नगर प्रहरी कर्मचारीको संगोलको पति वा पत्नी, आमा, बाबु वा नाबालक छोरा छोरी विरामीले यस ऐन वमोजिम पाउने अधिकतम उपचार खर्चको रकमबाट कट्टा हुने गरी सो रकमको आधारसम्म बिलवमोजिमको भएको उपचार खर्चको नब्बे प्रतिशत रकम सम्बन्धित कर्मचारीले लिन पाउनेछ । त्यस्तो उपचार खर्चको माग गर्दा रोगको निदान उल्लेख गरिएको चिकित्सकको प्रिशिक्रप्शन पनि पेश गर्नुपर्नेछ । यस उपदफा वमोजिम पाउने उपचार खर्च एकपटकमा

सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारीको एक महिनाको तलबभन्दा बढी हुने छैन ।

- (५) यस नियमा यस अघि जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक पटकमा १,०००।- (एक हजार) भन्दा घटी रकम खर्च भएको उपचार खर्च पाउने छैन ।
- (६) झुट्टा व्यहोरा पेश गरी ऐन बमोजिम उपचार खर्च माग गर्ने वा प्राप्त गर्ने नगर प्रहरी कर्मचारी उपर विभागीय कारवाही गरिनेछ । त्यसरी उपचार खर्च लिई सकेको भए सो रकमसमेत त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीबाट असुल गरिनेछ ।
- (७) भविष्यमा स्थानीय निकायको निमित्त सामान्यतया अयोग्य ठहरिने गरी बर्खास्त गरिएको अवस्थामा बाहेक अरु जुनसुकै व्यहोराबाट नगर प्रहरी कर्मचारीले नोकरीबाट अलग हुँदा उपदफा (२) बमोजिम नोकरी अवधिभरमा पाउने उपचार खर्चमध्ये केही लिई वा नलिई उपचार खर्च बाँकी रहेको भए त्यस्तो बाँकी भएजति रकमको दुई तिहाइको हिसावले हुने एकमुष्ट रकम निजले त्यसरी नोकरीबाट अलग हुँदा लिन पाउनेछ । तर निवृत्तिभरण पाउने गरी सेवाबाट अवकाश पाएका नगर प्रहरी कर्मचारीले त्यस्तो बाँकी भएजति पूरै रकम र पच्चीस वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको रहेछ भने त्यसमा १० प्रतिशत थप गरिहुन आउने रकम एकमुष्ट निजले त्यसरी नोकरीबाट अलग हुँदा लिन पाउनेछ ।
- (८) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी दश वर्षको सेवा अवधि नपुग्दै भविष्यमा स्थानीय निकायको नोकरीको निमित्त सामान्यतया अयोग्य ठहरिने गरी बर्खास्त गरिएको अवस्थामा बाहेक अरु जुनसुकै व्यहोराबाट नोकरीबाट अलग भएमा पनि दश वर्षको नोकरी अवधि मानी त्यसैको दामासाहीले उपदफा (१) अनुसार पाउने उपचार खर्च पाउनेछ ।
- (९) दश वर्ष सेवा अवधि नपुगेको कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई औषधि उपचारको लागि खर्च दिदा उपदफा (२) मा

तोकिएको रकमलाई दश वर्ष नोकरी गरेवापत पाउने रकम मानी दामासाहीले हुन आउने रकम मात्र दिइनेछ ।

- (१०) यस कार्यविधि बमोजिम नगर प्रहरी कर्मचारीले पाएको उपचार खर्चको विवरण कार्यालयले नगर प्रहरीको विदाको अभिलेख र व्यक्तिगत अभिलेखमा राख्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद ११

तलब, भत्ता

- ७८) तलब भत्ता : नगर प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति पाएको वा बढुवा भएको मितिदेखि तलब, भत्ता र राशन पाउने छ । तलब, भत्ता र राशन नगर कार्यपालिकाले तोकेअनुसार हुनेछ ।

- ७९) टाइम स्केल: (१) टाइम स्केलअनुसार तलब पाउने पदमा नयाँ नियुक्ति पाउने व्यक्तिले सामान्यतया स्केलमा लेखिएको न्यूनतम तलब पाउने छ । तर अख्तियारवालाले कारणसमेत जनाई लिखित अनुरोध गरेमा नगरपालिकाले निजको प्रारम्भिक तलबलाई टाइम स्केलभित्रको कुनै माथिल्लो स्थानमा तोक्न सक्नेछ । असाधारण योग्यता भएका व्यक्तिहरूको हकमा मात्र अख्तियारवालाले यस्तो अनुरोध गर्न सक्नेछ ।

- (२) उच्चस्तर टाइम स्केलको कुनै पदमा स्थायी रूपमा बढुवा पाउने नगर प्रहरी कर्मचारीले पनि उक्त उच्चतम टाइम स्केलमा लेखिएका न्यूनतम तलब पाउने छ ।

- ८०) तलब वृद्धि : देहायको अवस्थामा बाहेक प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीले एक वर्ष सेवा पुरागरेपछि एक ग्रेड वृद्धि पाउनेछ ।

- (क) परीक्षणकाल,
(ख) कायम मुकायम र
(ग) तलब वृद्धि रोक्का ।

तर नियुक्ति सदर भएपछि नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको पुरीक्षणकालमा रहेको अवधिसमेत तलबवृद्धिको निमित्त जोडिने छ ।

- ८१) कायम मुकायम भई काम गरेको तलब भत्ता : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै माथिल्लो पदमा कायम मुकायम भई काम गरेमा काम गरेकै मितिदेखि निजले माथिल्लो पदको तलब भत्तापाउने छ ।
- ८२) अवकाश पाउने कर्मचारीले पाउने तलब र राशन : नगर प्रहरी कर्मचारी राजीनामा दिई वा अनिवार्य अवकाश पाई सेवा निवृत्त भएमा सोको सूचना पाएको मितिसम्म निजले खाईपाई आएको तलब, भत्ता, रासन र अन्य सुविधा समेत पाउनेछ । तर कार्यालयमा गैर-हाजिर रही विभागीय कारवाही शुरू गरिएको वा कारवाहीको क्रममा कार्यालयमा अनुपस्थित रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीले भने आफू अनुपस्थित रहेको मितिदेखिको तलब, भत्ता र रासन पाउने छैन ।

परिच्छेद १२

कायम मुकायम र कार्यवाहकको व्यवस्था

८३) कायम मुकायम मुकरर गर्न सक्ने :

- (१) नगर प्रहरी सेवाका कुनै पदमा साधारणतया कायम मुकायम मुकरर गरिने छैन । तर पद रिक्त रहेको अवस्था परी कार्यालयको दैनिक कार्य संचालन गर्न बाधा पर्न गएमा कायम मुकायम मुकरर गर्न सकिने छ ।
- (२) यस दफा बमोजिम कायम मुकायम मुकरर गर्दा एक तह मुनिका कर्मचारीहरू मध्ये बढुवाको लागि योग्य भएका मध्येबाट सबै भन्दा जेष्ठ नगर प्रहरी कर्मचारीलाई मात्र कायम मुकायम मुकरर गरिनेछ ।

(३) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारी जुन पदमा कायम मुकायम मुकरर भएको हो निजले सो पदको दङ्ग्यानी चिन्ह सहित सम्पूर्ण अधिकार प्रयोग गर्न पाउने छ ।

८४) कायम मुकायम मुकरर गर्ने अधिकारी : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई कायम मुकायम मुकरर नगरपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गर्ने ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम कार्यवाहक तोक्दा तल्लो पदमा रहेको सबभन्दा वरिष्ठ नगर प्रहरी कर्मचारीलाई कार्यवाहक तोकिने छ ।

(३) उपदफा (१) वमोजिम कार्यवाहक भई काम गर्न तोकिएको नगर प्रहरी कर्मचारीले त्यस्तो कार्यवाहक पदको सम्पूर्ण अधिकार प्रयोग गर्न पाउने छ ।

(४) देहायको अवस्थामा कायम मुकायम मुकरर गर्न सकिने छैनः

(क) नसिहत पाएकोमा सो सजाय पाएको मितिले एक वर्षको अवधिभर,

(ख) निलम्बन भएकोमा सो अवधिभर,

(ग) बढुवा रोक्का भएकोमा रोक्का भएको अवधिभर,

(घ) तलब वृद्धि रोक्का भएकोमा रोक्का अवधिभर ।

८५) निमित्त भई काम गर्ने व्यवस्था :

(१) कायम मुकायम वा कार्यवाहक नतोकिएको अवस्थामा एक महिना ननाधने गरी कुनै कारणले कार्यालय प्रमुख अनुपस्थित भएमा सोही कार्यालयका सबभन्दा वरिष्ठ नगर प्रहरी कर्मचारीले सो पदको निमित्त भई काम गर्नेछुन ।

(२) यसरी निमित्त भई काम गरेको अवधिको सम्पूर्ण जिम्मेवारी निमित्त भई काम गर्ने नगर प्रहरीकर्मचारीको हुनेछ ।

८६) एक पदमा एक व्यक्तिमात्र कामय मुकाय वा कार्यवाहक हुने : कुनै एक पदमा एक समयमाएकभन्दा वढी व्यक्ति कायम मुकायम वा कार्यवाहक मुकरर हुन सक्ने छैन ।

८७) काम गरेको अवधिको तलब भत्ता (१) कुनै पदमा कायम मुकायम वा कार्यवाहक वा निमित्त भई काम गर्ने नगर प्रहरी कर्मचारीले जुन पदमा काम गरेको छ सोही पदको तलब, भत्ता र राशन पाउने छ । तर पन्ध्र दिनसम्म कार्यवाहक वा निमित्त भई काम गरे वापत कुनै किसिमको तलब भत्ता र राशन दिइने छैन र पन्ध्र दिनभन्दा बढी अवधि कार्यवाहक वा निमित्त भई काम गरेकोमा पूरै अवधिको कार्यवाहक वा निमित्त भई काम गरेवापत तलब भत्ता र राशन दिइने छ ।

परिच्छेद १३

तालिम

- ८८) तालिम को व्यवस्था : नगर प्रहरी कर्मचारीलाई कार्यकुशल एवं दक्ष तुल्याउन बडीमालिका नगरपालिकाले तोकिए बमोजिमको तालिम र आवश्यकतानुसार अन्य तालिमहरू पनि दिन सकिनेछ ।
- ८९) तालिम संचालन हुने स्थान : नगरपालिकाले तोकिएको स्थानमा हुनेछ ।
- ९०) तालिमको अवधि : नगर प्रहरी सेवाको सबै अधिकृत तथा जवानहरूको तालिमका बडीमालिका नगरपालिकाले तोकेको पाठ्यक्रम अनुसार हुनेछ ।
- ९१) तालिमको अनिवार्यता : (१) नगर प्रहरी सेवामा रहेका सबै नगर प्रहरी कर्मचारीहरूलाई आवश्यकतानुसार तालिम लिन अनिवार्य हुनेछ । यस्तो तालिममा सम्मिलित गराइएको नगरप्रहरी कर्मचारीहरूले लापरवाही देखाई आफ्नो व्यावसायिक ज्ञान प्रति उदासिनता तथा गैरजिम्मेवारी देखाएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाइनेछ ।
- (२) व्यावसायिक तालिम हासिल गर्न उदासिनता देखाएको व्यहोरा अभिलेखमा जनाई सकेपछि निजहरूलाई पुनः एकपटक तालिमको मौका दिइनेछ । त्यसपछि पनि उदासिनता र

गैरजिम्मेवारी देखाउनेलाई तल्लो पदमा घट्टुवा गर्न वा सेवाबाट हटाउन सकिनेछ ।

९२) तालिमको पाठ्यक्रम : विभिन्न तालिमहरूको पाठ्यक्रम तयार गर्न नगर प्रहरी प्रमुख समेत रहने एक समितिको गठन हुनेछ ।

९३) प्रशिक्षार्थीले पाउने सुविधा : (१) प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिम लिन आउँदाजाँदाको दैनिक भ्रमण भत्ता प्रचलित स्थानीय प्रचलन अनुसारहुनेछ ।

(२) राशन पाउने नगर प्रहरी कर्मचारीहरूलाई उपत्यकाका नेपाल प्रहरीले पाए सरह राशन र भत्ता पाउने छन् ।

९४) तालिम सफल भएमा : देहाय तालिममा सफल हुने नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको हकमा देहायबमोजिम हुनेछ :

(क) नगर प्रहरी अधिकृत (आधारभूत) तालिममा सफल भएका र परीक्षण कालमा रहेका अधिकृतहरू स्थायी नियुक्तिका लागि सामान्यतया योग्य हुनेछन् ।

(ख) रिक्त तालिममा सफल रिक्तहरू नगर प्रहरी जवानहरूमा स्थायी नियुक्तिको लागि योग्य हुनेछन् ।

९५) प्रारम्भिक पोशाक : (१) सबै नयाँ भर्ना हुने अधिकृत तथा जवानहरूलाई तोकिएको स्केल बमोजिम प्रारम्भिक पोशाक वितरण गरिनेछ ।

(२) नयाँ भर्ना हुने प्रशिक्षार्थीहरूको लागि चाहिने प्रारम्भिक पोशाक बडीमालिका नगरपालिकाले दिनेछ ।

९६) तालिममा सामेल गराउने संख्या : नगर प्रहरीको दैनिक कार्यमा तथा सामान्य प्रशासनमा वाधा नपर्ने गरी नगर प्रहरी प्रमुखले निर्णय भए अनुसार तालिम लिन नगर प्रहरी अधिकृतकर्मचारीहरू तोकनेछन् ।

९७) प्रशिक्षण भत्ता : राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानका प्रशिक्षकहरूले पाए सरह प्रशिक्षण भत्ता दिइनेछ ।

- ९८) अतिथि प्रशिक्षकहरूको पारिश्रमिक: अतिथि प्रशिक्षकहरूको पनरिश्रमिक नगरपालिकाले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- ९९) आन्तरिक तालिम : एकै पटक नियुक्ति भएमा वा बढुवा भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई आन्तरिक तालिममा पठाउँदा साधारणतया समान अवसर प्राप्त हुने गरी तालिमको व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ र नयाँ नियुक्त हुने बाहेक ३५ वर्ष उमेर नाघेकालाई शारिरीक तालिममा अनिवार्यता गरिने छैन ।

परिच्छेद १४

पोशाक

- १००) नगर प्रहरी पोशाक : नगर प्रहरीको पोशाकको रंग र किसिम र अन्य विवरण कार्यकारीअधिकृतले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- १०१) प्रारम्भिक पोशाक र सामान : प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीलाई तोकिए बमोजिमको पोशाक र सामान उपलब्ध गराइनेछ ।
- १०२) जाडो मौसमका लागि दिइने पोशाक : प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीलाई जाडो मौसमको लागि पोशाक निःशुल्क दिइनेछ ।
- १०३) सेरोमोनियल पोशाक : अधिकृत कर्मचारीहरूलाई सेरीमोनियल पोशाकको लागि तोकिएको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
- १०४) तयारी पोशाक वितरण गर्न नसकिएमा दिने सुविधा : नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नगर सभाले तोके बमोजिमको तयारी पोशाक वितरण गर्न नसकिएको अवस्थामा स्थानीय दर रेट बमोजिम सिलाई ज्याला दिइनेछ ।
- १०५) नगर प्रहरीको पोशाक सट्टा भर्ना: नगर प्रहरी कर्मचारीहरूलाई निजहरूको मालसामान र पोशाक निश्चित अवधि नपुगी वा

कामकाजको सिलसिलामा फाटी गएमा नगर प्रहरी प्रमुखले पेश गरे बमोजिम सट्टा गरी नयाँ दिइनेछ।

परिच्छेद १५

विविध

१०६) **विभागीय आदेश र निर्देशन** : प्रचलित ऐन र यस कार्यविधिको परिधिभित्र रही देहायका विषयमा नगर प्रहरी प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको निर्देशन बमोजिम आदेश तथा निर्देशन जारी गर्नसक्नेछ ।

(क) कार्यमा छिटो छरितोपन ल्याउने विषय ।

(ख) मातहतको नगर प्रहरी कार्यालयलाई नियन्त्रण गर्ने विषय ।

(ग) मातहत कार्यालयको कार्यमा समन्वय कायम ल्याउने विषय ।

(घ) कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुराहरु स्पष्ट तथा विस्तृत गर्ने विषय ।

(ङ) विभागीय अनुशासन सम्बन्धी विषय ।

१०७) **पुरस्कार**: देहायका पदाधिकारीहरुले आफ्नो र आफ्ना मातहत कार्यालयका नगर प्रहरीकर्मचारीहरुले आफ्नो कर्तव्य पालनको सिलसिलामा प्रशंशनीय काम गरेमा त्यस्तो नगर प्रहरीकर्मचारीहरुलाई पुरस्कार स्वरूप रकम उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्न सक्नेछन् ।

१०८) **चाडपर्व खर्च पाउने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक वर्ष खाईपाई आएको एक महिनाको तलब बराबरको रकम चाडपर्व खर्चको रूपमा पाउनेछ ।

१०९) **अन्य सुविधा तथा व्यवस्था** : बडीमालिका नगरपालिकाले नगर प्रहरी कर्मचारीहरुलाई दिईने सुविधाहरु तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

११०) **बाधा अड्काउ फुकाऊ**: बडीमालिका नगरपालिका कार्यालयमा कार्यरत नगर प्रहरी कर्मचारीहरुको सेवा, शर्त, सुविधा र संचालन

यस कार्यविधिमा व्यवस्था भएकोमा यसै कार्यविधि बमोजिम हुनेछ। यस कार्यविधिमा व्यवस्था नभएका विषयहरूको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम एवं नगर सभाले गरेको व्यवस्था बमोजिम हुनेछैन।

१११) कार्यविधिको संशोधन : यस कार्यविधिमा आवश्यक संशोधन बडीमालिका नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले गर्न सक्नेछ।

आज्ञाले,
यज्ञराज अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत